

Bevolkingsprognose 2011-2030

Afdeling Onderzoek en Statistiek

Gemeente Helmond

GEMEENTE HELMOND

Bevolkingsprognose 2011-2030

Onderzoek & Statistiek

COLOFON

Titel:	Bevolkingsprognose 2011-2030
Opdrachtgever:	Gemeente Helmond
Opdrachtnemer:	Afdeling Onderzoek en Statistiek Gemeente Helmond Marian Foolen en Helma van den Heuvel
Datum:	Augustus 2011

Inhoud

Samenvatting.....	i
1 Inleiding.....	1
1.1 Aanleiding.....	1
1.2 Een prognose.....	1
1.3 Leeswijzer.....	2
2 Uitgangspunten.....	3
2.1 Het model.....	3
2.2 Een terugblik.....	3
2.3 Veronderstellingen.....	6
2.4 Scenario's.....	7
3 Prognoseresultaten.....	9
3.1 Scenario 1: Autonome bevolkingsontwikkeling.....	9
3.2 Scenario 2: Huidig woningbouwprogramma.....	10
4 De scenario's naast elkaar gezet.....	13
5 Vergelijking met prognose uit 2009.....	15
6 Regionale en landelijke ontwikkelingen.....	17
Bijlage 1: Loop van de bevolking 1988-2011.....	21
Bijlage 2: wijkprognose.....	22

Definities

Geboortesaldo	Het saldo van geboorten minus sterftes
Gemiddelde woningbezetting (GWB)	De gemiddelde woningbezetting wordt berekend door het aantal inwoners af te zetten tegen de totale woningvoorraad (verhouding tussen inwoners en woningen)
Grijze druk	Het aandeel 65-plussers t.o.v. de groep 20 t/m 64 jarigen
Groene druk	Het aandeel 0 t/m 19 jarigen t.o.v. de groep 20 t/m 64 jarigen
(Binnenlands) migratiesaldo	Het saldo van vestigers minus vertrekkers

Samenvatting

Aanleiding

Inzicht in de verwachtingen omtrent de bevolkingsontwikkelingen is noodzakelijk om beleid op (middel)lange termijn te ontwikkelen. Daarbij gaat het enerzijds om het aantal inwoners en daarvan afgeleid het aantal huishoudens in de stad, maar anderzijds ook om de leeftijdsopbouw van de bevolking. Deze ontwikkelingen zijn onder meer belangrijk om de behoefte aan woningen en voorzieningen op het gebied van onderwijs, welzijn, zorg en recreatie te kunnen bepalen. Zo worden de resultaten jaarlijks gebruikt om een prognose te maken van de leerlingenaantallen in Helmond.

Een prognose is gebaseerd op historische bevolkingsgegevens en aannames over de toekomst. De tijd wijst uit of deze aannames juist zijn geweest. Gezien de aannames is het belangrijk om een prognose regelmatig te actualiseren met de kennis en het inzicht van dat moment. Zeker op de korte termijn zullen schommelingen in de conjunctuur hun effect kennen. Soms kunnen beleidskeuzes (bijvoorbeeld het Haagse beleid rondom buitenlandse migratie) plotseling effect hebben, maar ook nieuwe inzichten ten aanzien van sociaal-culturele veranderingen moeten regelmatig in een nieuwe prognose worden verwerkt.

In 2009 is de laatste bevolkingsprognose verschenen. De laatste jaren is het steeds moeilijker om op langere termijn een stabiel woningbouwprogramma te realiseren. Dit komt onder meer door de invloed van de economische crisis die eind 2008 heeft gemanifesteerd, maar daarnaast spelen ook andere, meer langdurige, factoren een rol zoals dalende bevolkingsaantallen in de regio en een ander provinciaal en regionaal woningbouwbeleid.

Gezien de toch wel grote onzekerheden in een aantal componenten die leidend zijn voor de prognose is gekozen om een tweetal scenario's door te rekenen. Aan de hand van de scenario's kunnen de discussies worden gevoerd over de effecten en eventuele maatregelen.

Een prognose

Geboorte, sterfte, vestiging en vertrek zijn de vier componenten die bepalen hoe de bevolking zich gaat ontwikkelen. De ontwikkeling van deze factoren in de tijd hangt weer samen met een veelvoud aan aspecten.

Geboorte en sterfte kunnen met meer zekerheid worden voorspeld dan de twee migratiecomponenten vestiging en vertrek. Het aantal geboorten en sterfgevallen verandert wel door de tijd, maar deze veranderingen gaan over het algemeen heel geleidelijk en niet schoksgewijs. Zo worden mensen door o.a. de betere levensomstandigheden/levensstijl geleidelijk steeds ouder.

Migratie (vestiging en vertrek van inwoners) is een meer onzekere component bij het doen van voorspellingen. De redenen waarom mensen verhuizen van de ene naar de andere gemeente hebben vaak te maken met de werkgelegenheid (migratie over grotere afstand), het aanbod van woningen in een regio (migratie over kortere afstand) en persoonlijke factoren (bijvoorbeeld huwelijk, scheiding en teruggaan naar de plek waar men opgegroeid is). Vanzelfsprekend kan er alleen sprake van migratie zijn als er voldoende aanbod is aan woningen.

Een terugblik

Om een vooruitberekening van de bevolking te maken moeten er, zoals hierboven vermeld, aannames worden gedaan. Belangrijke input voor deze aannames zijn de ontwikkelingen van de afgelopen jaren. De Helmondse bevolking is vanaf 1988 met meer dan 23.000 personen toegenomen tot 88.575 op 1 januari 2011. Deze aanwas is het resultaat geweest van zowel positieve geboortesaldi als migratiesaldi. De bijdrage van beide componenten aan de totale groei van de bevolking is ongeveer gelijk geweest. We zien daarnaast wel dat in de periode 1988-1999 de groei vooral tot stand is gekomen door migratie (+9.109 personen). Helmond is in deze periode ook gegroeid door natuurlijke aanwas maar het aantal hiervan is lager (+5.565 personen). Vanaf 2000 komt de groei juist vooral voor rekening van de natuurlijke aanwas. Tegelijkertijd zien we dat er in de tweede periode ook minder woningen gebouwd zijn dan in de eerste periode. De woningvoorraad is over de gehele periode met meer dan 12.000 woningen toegenomen. De samenstelling van de bevolking is de afgelopen 23 jaar ook veranderd. Zo is het aandeel en aantal ouderen toegenomen.

Onder invloed van zowel demografische als sociaal-culturele veranderingen is de gemiddelde woningbezetting (de verhouding tussen het aantal inwoners en de totale woningvoorraad) afgenomen. In 1988 woonden er gemiddeld 2,54 personen in een woning, in 2011 is dit teruggelopen tot 2,33. Een

dalende woningbezetting betekent dat er steeds meer woningen nodig zijn om eenzelfde aantal inwoners te huisvesten. Tevens betekent dit dat bij eenzelfde aantal nieuwbouwwoningen minder ruimte voor nieuwkomers is omdat er meer woningen nodig zijn om de verdunning van de eigen huishoudens op te vangen.

Veronderstellingen

Om een bevolkingsprognose te kunnen maken moeten er aannames gedaan worden over de componenten die de ontwikkeling van de omvang en samenstelling van de bevolking bepalen. Zoals gezegd zijn dit geboorte, sterfte en de in- en uitstroom van inwoners (migratie).

Aangenomen wordt dat de vruchtbaarheid (= bepalend voor het aantal geboorten) en de kans om te overlijden tot 2030 niet veel verandert ten opzichte van het gemiddelde van de laatste 5 jaren. Dit zijn twee factoren die ook redelijk stabiel zijn over de tijd en voor de toekomst de minste onzekerheid met zich meebrengen.

In het gehanteerde prognosemodel is de woningproductie leidend voor de ontwikkeling van het migratiesaldo (verschil tussen het aantal vestigers en vertrekkers). Om een vooruitberekening te maken van het migratiesaldo is gekeken naar de historische verhoudingen tussen het migratiesaldo en het aantal netto opgeleverde woningen en deze trend doorgetrokken. Op basis hiervan merken we dat hoe meer woningen gebouwd worden des te meer ruimte er is om mensen van buiten aan te trekken. Door zowel korte termijn (nog steeds effecten van de financiële crisis) maar ook (middel)lange termijn ontwikkelingen is de woningproductie voor de komende jaren heel moeilijk te voorspellen. Waar in de groeistadperiode met de grote woningtekorten en het stringente bouwbeleid gesteld kon worden dat elk huis dat gebouwd werd ook vol kwam is dat nu veel onzekerder.

Naast het woningbouwprogramma op zichzelf is een wezenlijk onderdeel van de prognose om te kijken hoe en wanneer deze woningen gevuld gaan worden. Hiervoor wordt een aantal zaken samengebracht. Zo wordt er allereerst gekeken om wat voor soort woningen het gaat, een- of meergezinswoningen. Eengezinswoningen trekken namelijk andere typen huishoudens dan appartementen. Wat voor type huishoudens de nieuwbouwwoningen zullen trekken wordt bepaald aan de hand van zogenaamde leeftijdsprofielen. Deze leeftijdsprofielen worden bepaald op basis van bezetting van nieuwbouwwoningen (uitgesplitst naar een- en meergezins) in het verleden. Daarbij wordt ook nog eens aangenomen dat een nieuwbouwwijk als Brandevoort wat betreft eerste bewoning van nieuwbouwwoningen afwijkt van bestaande wijken. Daarnaast is rekening gehouden met een inschatting van de verder toenemende huishoudensverdunning waardoor er steeds meer woningen nodig zijn om eenzelfde aantal inwoners huisvesting te bieden.

Scenario's

Zoals gezegd zijn het onrustige tijden. Dit betreft voor de korte termijn zeker de effecten van de economische/financiële crisis, maar voor de langere termijn spelen er onder meer sociaal-demografische veranderingen, zoals vergrijzing, landelijke en regionale terugloop in de bevolkingsgroei en het kleiner worden van de huishoudens een rol, die een groei steeds verder afremmen. Factoren die overigens niet alleen voor Helmond een rol spelen. Zoals gezegd moet de prognose met name de discussie voeden en is er gezien deze ontwikkelingen bij het maken van de prognose uitgegaan van een tweetal scenario's:

Scenario 1: Met het eerste scenario wordt in beeld gebracht hoe de huidige bevolking zich ontwikkelt. Daarvoor stellen we het migratiesaldo voor alle jaren op 0. Dit betekent dat er evenveel mensen uit Helmond weg gaan als dat er binnenkomen. Op basis van de bevolkingsaantallen die hieruit voortkomen, kunnen we kijken hoeveel woningbouw er minimaal nodig is om tot 2030 de vraag vanuit de eigen bevolking op te vangen.

Scenario 2: In het tweede scenario gaan we uit van het nieuwbouwprogramma dat is opgesteld door de afdeling Bouwen en Wonen. De aantallen voor de jaren 2011 en 2012 zijn afkomstig uit de afspraken met de marktpartijen, gemaakt in het Convenant Prioritering/Fasering Woningbouw 2010 t/m 2012 van de Taskforce Woningbouw. Voor de daaropvolgende jaren, tot en met 2019 is in de Taskforce afgesproken om 500 woningen per jaar te programmeren. Voor de periode vanaf 2020 is een productie verondersteld van 250 woningen per jaar. Omdat in dit scenario de verwachtingen ten aanzien van de woningbouw zelf medebepalend zijn voor hoe de bevolking zich ontwikkelt, kan dit scenario niet gebruikt worden voor een raming van de kwantitatieve woningbehoefte.

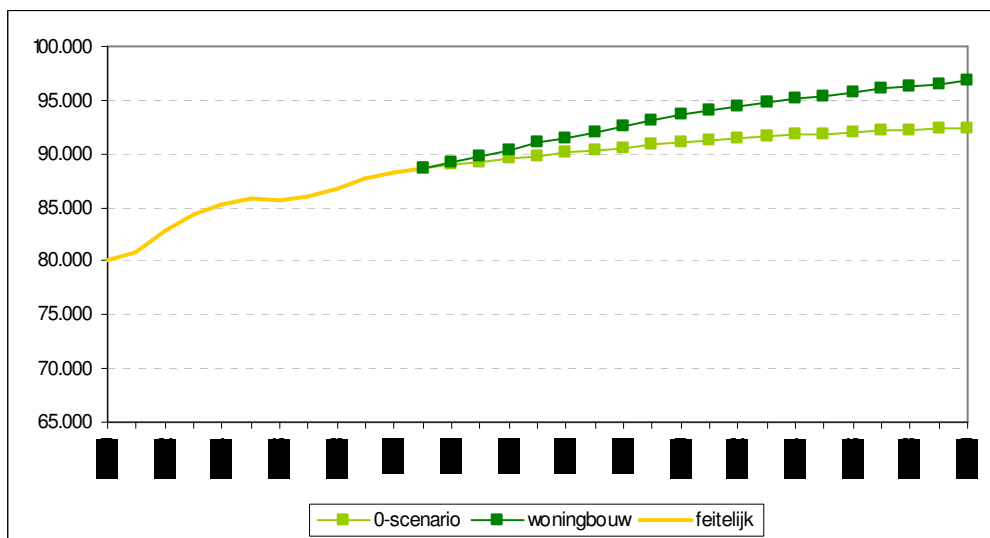
Door scenario 2 af te zetten tegen scenario 1 wordt duidelijk hoeveel inwoners Helmond van buiten zou moeten aantrekken om deze groei te realiseren. Een groei die sterk samenhangt met zaken als de werkgelegenheidsontwikkeling en bouwprogramma's in de regio's.

Prognoseresultaten

Als we uitgaan van een situatie waarbij de in- en uitstroom van mensen in balans is (scenario 1), zal het aantal inwoners tot 2030 nog met circa 3.800 (tot een totaal aantal van 92.400) mensen toenemen. Dit is dus volledig toe te schrijven aan de natuurlijke aanwas. De samenstelling van de bevolking verandert ook; er komen meer ouderen en wat minder jongeren. Om de autonome groei van circa 3.800 mensen op te vangen zijn er naar schatting tot 2030 zo'n 4.700 extra woningen nodig. Naast het opvangen van de groei van de 'al zittende' bevolking, vraagt de verdere huishoudensverdunding ook om extra woningen. Het aantal huishoudens zal in deze situatie iets sterker toenemen dan het aantal inwoners, namelijk met circa 4.900. Dit is voor een groot deel toe te schrijven aan de groei van het aantal alleenstaande ouderen.

Wanneer we uitgaan van een situatie waarbij er tot 2030 een 5.700 woningen worden bijgebouwd (scenario 2), zal de bevolking door migratie en natuurlijke aanwas uitgroeien tot 96.700 personen. De gemiddelde woningbezetting loopt daarmee terug tot circa 2,21. Er zijn dus steeds meer woningen nodig om eenzelfde aantal inwoners te huisvesten. Ook in dit scenario verandert de samenstelling van de bevolking, maar doordat de mensen die instromen veelal wat jonger zijn, wordt de vergrijzing misschien wat minder zichtbaar. Het aantal ouderen stijgt echter in vrijwel gelijk mate. Dit betekent dat als er gegeven het vigerend beleid wordt gebouwd, naast de autonome ontwikkeling, zo'n 4.300 (96.700-92.400) inwoners door migratie bij zouden moeten komen (dit is inclusief de kinderen die de migranten in Helmond krijgen). Overigens moet wel gezegd worden dat er een in de laatste jaren van dit scenario (2025-2030) in de gebruikte woningbouwplanning te weinig woningen lijken te worden toegevoegd om de huishoudontwikkelingen op te vangen.

Figuur a **Prognose van de bevolkingsontwikkeling**

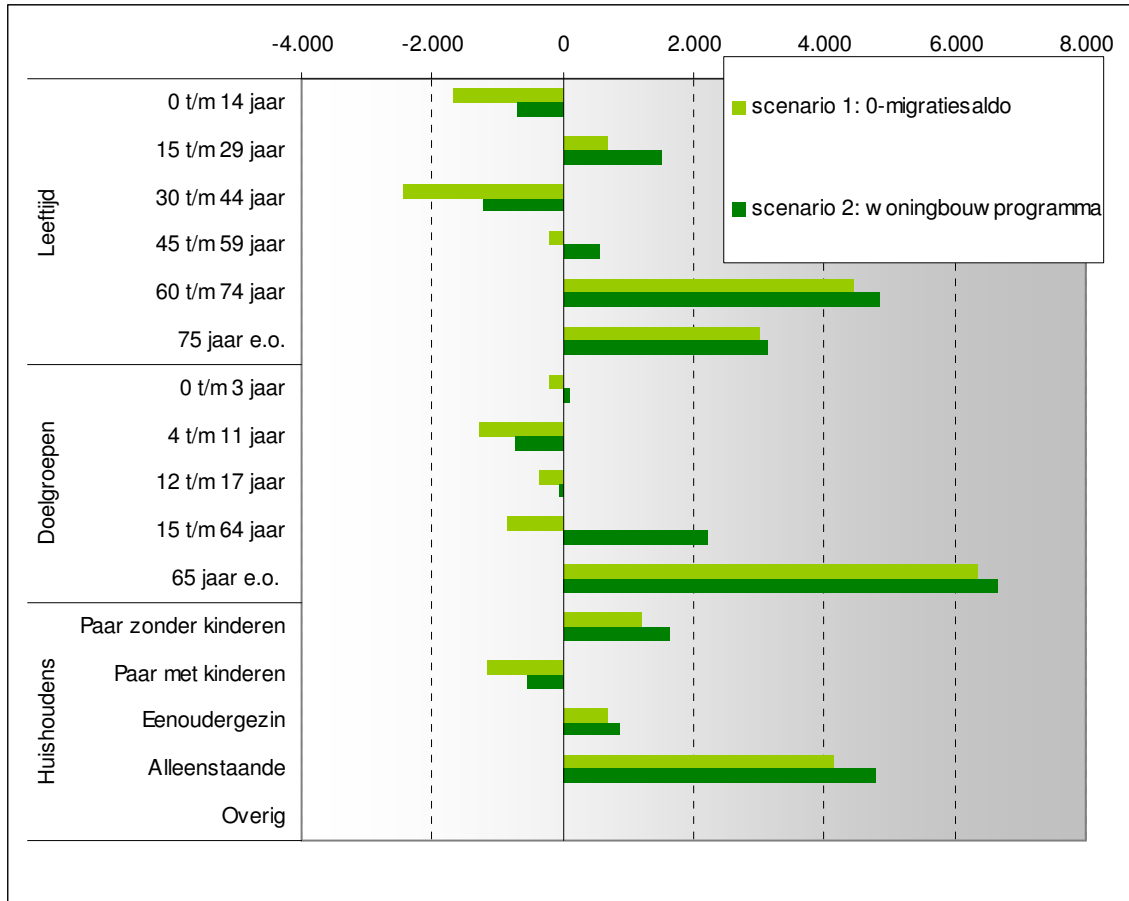

Voor beide scenario's geldt dat de vergrijzing in Helmond sterk zal doorzetten. Het aantal ouderen zal sowieso explosief toenemen. Dit zal onder meer consequenties hebben voor de manier waarop er de komende decennia gebouwd zal moeten worden. Denk hierbij aan levensloopbestendige woningen en hoe de zorg voor het stijgend aantal ouderen georganiseerd moet worden, ook met de extramuralisering in het achterhoofd. De ontwikkeling in de middengroep en daarmee ook het aantal kinderen hangt sterker samen met de migratie. Dit is namelijk de groep die het vaakst tussen gemeenten migreert. Maar gezegd moet worden dat de jongere leeftijdsgroep ook bij een positief migratiesaldo (gerealiseerd met het geplande woningbouwprogramma) niet verder zal stijgen.

In beide scenario's zal de groep alleenstaanden sterk groeien, evenals de samenwonenden zonder kinderen. Dit komt vooral door de groei van de ouderen die zich in alle twee de toekomstscenario's voordoet. De gezinnen met kinderen lopen in aantal terug.

Deze veranderende samenstelling van de bevolking en de huishoudens vinden ook regionaal en landelijk plaats.

Figuur b **Vergelijking scenario's 2030 ten opzichte van 2011**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Waarom een bevolkingsprognose? Inzicht in de verwachtingen omtrent de bevolkingsontwikkelingen is noodzakelijk om beleid op (middel)lange termijn te ontwikkelen. Daarbij gaat het enerzijds om het aantal inwoners en daarvan afgeleid het aantal huishoudens in de stad, maar anderzijds ook om de leeftijdsopbouw van de bevolking. Deze ontwikkelingen zijn onder meer belangrijk om de behoefte aan woningen en voorzieningen op het gebied van onderwijs, welzijn, zorg en recreatie te kunnen bepalen. Zo worden de resultaten jaarlijks gebruikt om een prognose te maken van de leerlingenaantallen in Helmond.

Een prognose is gebaseerd op historische bevolkingsgegevens en aannames over de toekomst. De tijd wijst uit of deze aannames juist zijn geweest. Gezien de aannames is het belangrijk om een prognose regelmatig te actualiseren met de kennis en het inzicht van dat moment. Zeker op de korte termijn zullen schommelingen in de conjunctuur hun effect kennen. Soms kunnen beleidskeuzes (bijvoorbeeld het Haagse beleid rondom buitenlandse migratie) plotseling effect hebben, maar ook nieuwe inzichten ten aanzien van sociaal-culturele veranderingen moeten regelmatig in een nieuwe prognose worden verwerkt.

In 2009 is de laatste bevolkingsprognose verschenen. De laatste jaren is het steeds moeilijker om op langere termijn een stabiel woningbouwprogramma te realiseren. Dit komt onder meer door de invloed van de economische crisis die zich eind 2008 heeft gemanifesteerd, maar daarnaast spelen ook andere meer langdurige factoren een rol zoals dalende bevolkingsaantallen in de regio en een ander provinciaal en regionaal woningbouwbeleid.

Gezien de toch wel grote onzekerheden in een aantal componenten die leidend zijn voor de prognose is gekozen om een tweetal scenario's door te rekenen. Aan de hand van de scenario's kunnen de discussies worden gevoerd over de effecten en eventuele maatregelen.

1.2 Een prognose

Geboorte, sterfte, vestiging en vertrek zijn de vier componenten die bepalen hoe de bevolking zich gaat ontwikkelen. De ontwikkeling van deze factoren in de tijd hangt weer samen met een veelvoud aan aspecten.

Geboorte en sterfte kunnen met meer zekerheid worden voorspeld dan de twee migratiecomponenten vestiging en vertrek. Het aantal geboorten en sterfgevallen verandert wel door de tijd, maar deze veranderingen gaan over het algemeen heel geleidelijk en niet schoksgewijs. Zo worden mensen door de betere levensomstandigheden geleidelijk steeds ouder.

Migratie (vestiging en vertrek van inwoners) is een meer onzekere component in het doen van voorspellingen. De motieven waarom mensen verhuizen van de ene naar de andere gemeente hebben vaak te maken met de werkgelegenheid (migratie over grotere afstand), het aanbod van woningen in een regio (migratie over kortere afstand) en persoonlijke factoren (teruggaan naar de plek waar men is opgegroeid, trouwen of scheiden etc.). Vanzelfsprekend kan er alleen sprake van migratie zijn als er voldoende aanbod is aan woningen.

Zoals gezegd zijn het onrustige tijden. Dit betreft voor de korte termijn zeker de effecten van de economische/financiële crisis, maar voor de langere termijn spelen er onder meer sociaal-demografische veranderingen, zoals vergrijzing, landelijke en regionale terugloop in de bevolkingsgroei en kleinere huishoudens, een rol die een sterke groei afremmen. Factoren die overigens niet alleen voor Helmond een rol spelen. Zoals gezegd moet de prognose met name de discussie voeden en is er gezien deze ontwikkelingen bij het maken van de prognose uitgegaan van een tweetal scenario's.

Met het eerste scenario wordt in beeld gebracht hoe de huidige bevolking van Helmond zich ontwikkelt. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat voor elke inwoner die uit de stad vertrekt er ook weer

een terug komt (migratiesaldo 0). In het tweede scenario worden de afspraken die de gemeente heeft met de verschillende marktpartijen als basis genomen voor de woningbouwplanning. Door scenario 2 af te zetten tegen scenario 1 wordt duidelijk hoeveel inwoners Helmond van buiten zou moeten aantrekken om de woningbouwplannen zoals ze er op dit moment liggen te laten slagen.

1.3 Leeswijzer

Het tweede hoofdstuk gaat in op de uitgangspunten van de prognose waarbij aandacht wordt besteed aan het model zelf, ontwikkelingen in het verleden en de aannames die gedaan worden voor de huidige prognose. Het daaropvolgende hoofdstuk geeft een overzicht van de prognoseresultaten op stadsniveau waarbij twee scenario's onder de aandacht worden gebracht. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de scenario's met elkaar vergeleken. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 kort gekeken naar het verschil tussen de huidige prognose en die uit 2009.

Met uitzondering van de feitelijke aantallen van gegevens tot en met 1-1-2011, worden de cijfers voor de prognosejaren in de tabellen op tien- en honderdtallen afgerond.

2 Uitgangspunten

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aannames die gemaakt zijn voor de huidige bevolkingsprognose. Belangrijke input voor deze aannames zijn de ontwikkelingen van de afgelopen jaren. Vandaar dat we eerst een blik werpen op het verleden. Vervolgens richten we de aandacht op de veronderstellingen die ten grondslag liggen aan de prognose.

2.1 Het model

De bevolkingsprognose is opgesteld met het Gemeentelijk BevolkingsPROgnose model (GBPRO). Dit model is ontwikkeld door de Vereniging van Statistiek en Onderzoek (VSO)¹ in samenwerking met Pronexus bv. in Eindhoven. Aan de hand van veronderstellingen over de toekomstige ontwikkelingen van het aantal inwoners wordt eerst een stadsprognose en vervolgens een prognose op wijkniveau berekend. De wijkprognose wordt daarbij gecorrigeerd naar de uitkomsten van de stadsprognose.

Wijkindeling

2.2 Een terugblik

Aantal inwoners gestegen

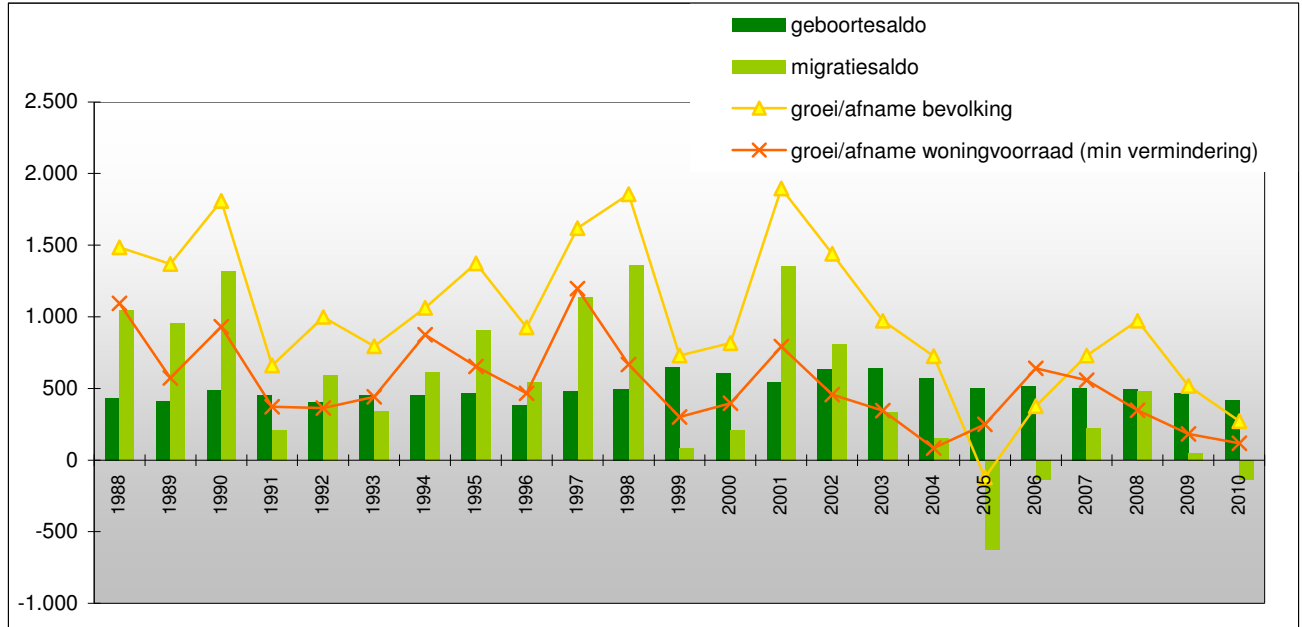
Op 1 januari 2011 telde Helmond 88.575 inwoners, het hoogste aantal ooit voor de stad. Sinds 1 januari 1988 is de bevolking met 23.355 mensen gestegen. Het geboortesaldo is in deze periode redelijk constant geweest en varieerde tussen de 400 en 650 per jaar. De groei door migratie laat een veel grimmiger patroon zien en is daardoor een weinig stabiele factor in de bevolkingsontwikkeling.

Over de gehele periode is de bijdrage van migratie aan de groei van Helmond ongeveer even groot geweest als door de natuurlijke groei van de bevolking. Over het algemeen geldt dat bij een grotere (netto) toename van de woningvoorraad ook het migratiesaldo hoger is. Immers een stad kent een bepaalde behoefte aan woningen voor de eigen bevolking (o.a. door starters en huishoudensverdunding). Worden er meer woningen gebouwd dan kunnen deze door huishoudens van buiten gevuld worden. (Zie ook tabel a in de bijlagen voor een cijfermatig overzicht van de loop van de bevolking en woningvoorraad sinds 1988).

¹ Gemeenten met een eigen afdeling Onderzoek en Statistiek, zoals Helmond, zijn lid van de VSO.

Hoewel, zoals hiervoor gezegd werd, over de hele periode een groei is te constateren zien we dat deze groei in de periode 1988-1999 vooral gerealiseerd is door migratie. Gemiddeld komen er dan ieder jaar 760 personen meer Helmond binnen dan dat er de stad verlaten. In de periode vanaf 2000 zien we het omgekeerde. Dan is het voornamelijk de natuurlijke aanwas die het grootste deel van de groei voor haar rekening neemt. Het gemiddeld migratiesaldo per jaar in de periode vanaf 2000 is slechts 246 tegenover een gemiddeld geboortesaldo van 535.

Figuur 1 **Ontwikkeling bevolking 1988-2011**

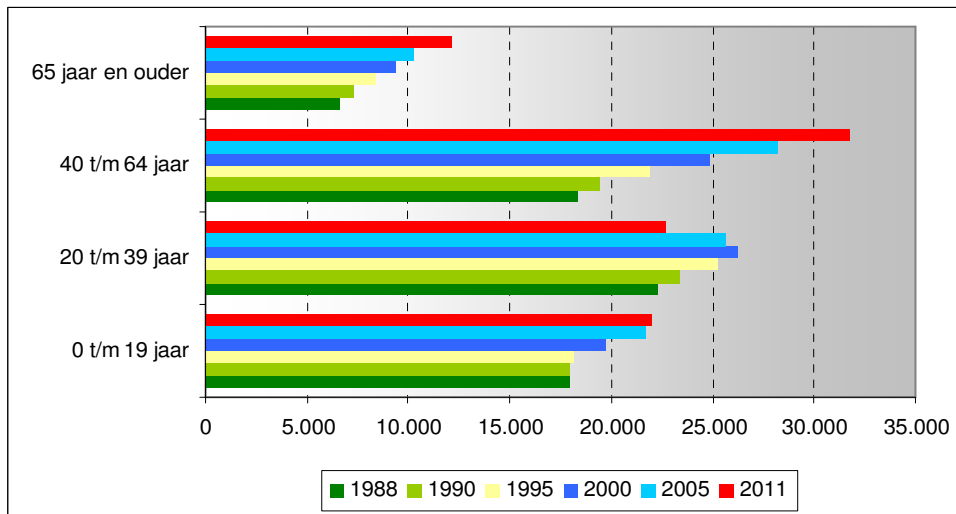
Bron: GBA, Bouwen en Wonen

Aantal ouderen neemt toe

Ten opzichte van 1988 is het aantal inwoners in alle leeftijdsgroepen toegenomen in Helmond. De groep 40 t/m 64 jarigen is het sterkst in aantal toegenomen (+13.413). De groep personen van 40 jaar en ouder heeft continu een stijgende lijn laten zien.

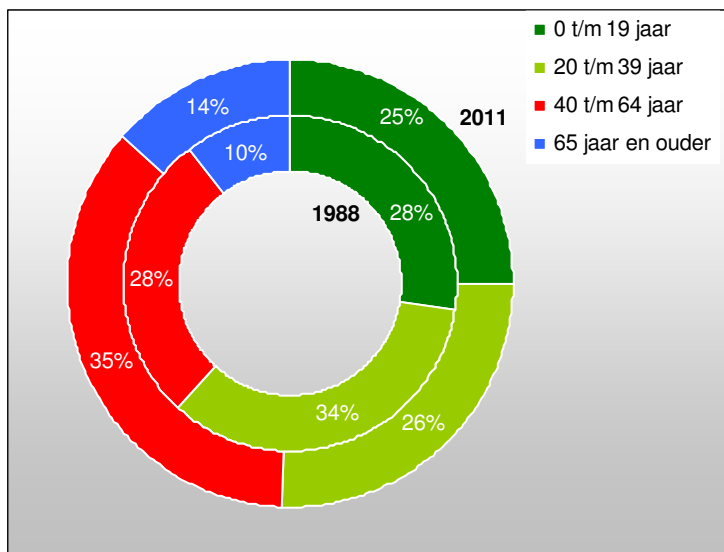
De 20 t/m 39 jarigen groeiden met 325 personen ten opzichte van 1988. Dit is echter niet het resultaat van een constante groei: na een toename van 3.903 tussen 1988 en 2000 neemt het aantal in de periode 2000-2011 weer met 3.578 personen af. Het aandeel van deze groep in het totaal is ten opzichte van 1988 dan ook afgenomen. Dit geldt ook voor de jongste leeftijdsgroep. De personen van 40 jaar en ouder zijn juist in aandeel toegenomen. In 1988 was 4 op de 10 inwoners 40 jaar of ouder, in 2011 is dit toegenomen tot de helft: de Helmondse bevolking veroudert.

Figuur 2 **Bevolkingsontwikkeling 1988-2011 naar leeftijd**

Bron: GBA

Figuur 3 Aandeel leeftijdsgroepen in de totale bevolking 1988 en 2011

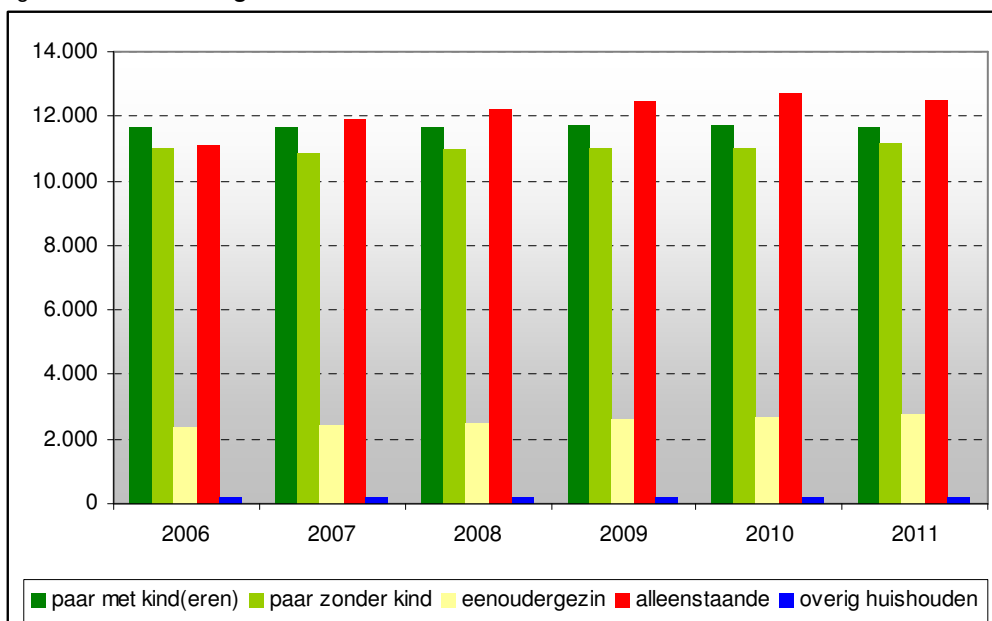

Bron: GBA

Huishoudens

Op 1 januari 2011 telt Helmond afgerond 38.300 huishoudens. De institutionele huishoudens vallen hier buiten. Dit zijn mensen die wonen in onder meer verpleeghuizen, psychiatrische instellingen en gezinsvervangende tehuizen. Vanaf 2006 is het aantal huishoudens met bijna 2.000 gestegen. Het zijn vooral de alleenstaanden die de groei in het aantal huishoudens hebben veroorzaakt. Daarnaast is er ook een relatief sterke groei geweest van het aantal eenoudergezinnen.

Figuur 4 Ontwikkeling huishoudens

Gemiddelde woningbezetting neemt af

De gemiddelde woningbezetting (gwb) is sinds 1988 dalende. Aan het begin van de periode woonden er gemiddeld 2,54 personen in een woning, in 2011 is dit teruggelopen tot 2,33. Vooral in de jaren '90 zien we van jaar op jaar een daling. De laatste 10 jaar laten een minder sterke daling zien.

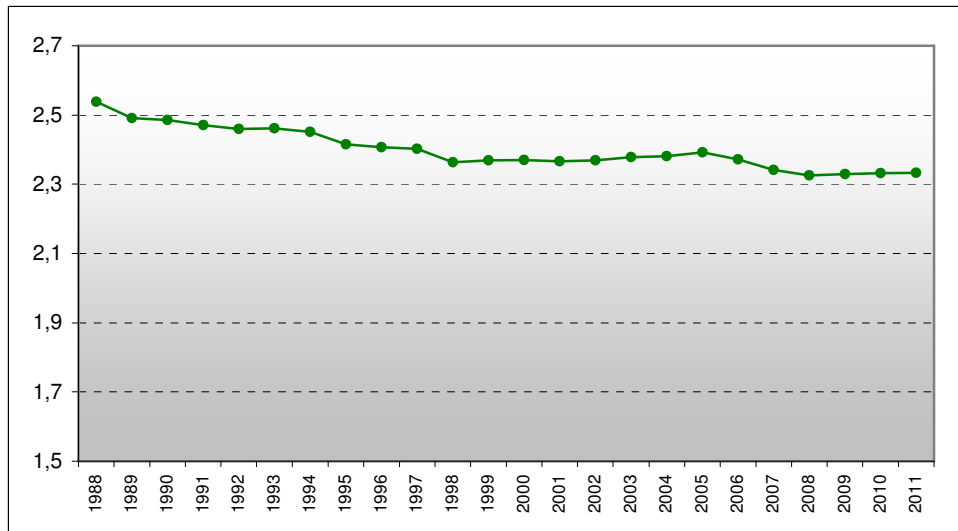
Verklaringen voor deze daling zijn zowel van demografische als sociaal-culturele aard. Zo komen er aan de ene kant meer ouderen (= vergrijzing) waardoor een groot deel van de huishoudens 'klein' is (meer één en tweepersoonshuishoudens). Daarnaast zien we nog steeds dat door de toenemende

individualisering mensen vaker alleen wonen. Maar ook sociaal-culturele factoren zoals het steeds vaker voorkomen van kortdurende relaties en het afnemend aantal kinderen per gezin dragen hun steentje bij aan de daling van de gemiddelde woningbezetting.

Een dalend aantal inwoners per woning betekent dat er steeds meer woningen nodig zijn om een zelfde aantal inwoners te huisvesten. Tevens betekent dit dat bij een zelfde aantal nieuwbouwwoningen minder ruimte voor vestigers van buiten is omdat er meer woningen voor de eigen bevolking nodig zijn.

Het CBS verwacht dat de daling van de gemiddelde woningbezetting zich in de toekomst verder zal doorzetten doordat steeds meer ouderen langer zelfstandig kunnen wonen en door een toename van eenpersoonshuishoudens onder jongere leeftijdsgroepen.

Figuur 5 Gemiddelde woningbezetting 1988-2011 (per 1-1)

Bron: GBA, Bouwen en Wonen

2.3 Veronderstellingen

Zoals eerder gezegd moeten, om een bevolkingsprognose te kunnen maken, enkele veronderstellingen gemaakt worden over de componenten die de ontwikkeling van de omvang en samenstelling van de bevolking beïnvloeden: geboorte, sterfte en migratie. Deze componenten hangen, zoals hierboven geschetst is, weer samen met een veelvoud aan andere factoren.

Geboorte en sterfte

Aangenomen wordt dat de vruchtbaarheid (= bepalend voor het aantal geboorten) en de kans om te overlijden tot 2030 niet veel verandert ten opzichte van het gemiddelde van de laatste 5 jaren. Dit zijn twee factoren die ook redelijk stabiel zijn over de tijd en voor de toekomst de minste onzekerheid met zich meebrengen.

Migratie

In het gehanteerde prognosemodel is de woningbouwproductie leidend voor het voorspellen van het migratiesaldo (het verschil tussen het aantal mensen dat de gemeente binnenkomt en het aantal mensen dat de gemeente verlaat om elders te wonen). Om een vooruitberekening te maken van het migratiesaldo is gekeken naar de historische verhoudingen tussen het migratiesaldo en het aantal netto opgeleverde woningen en dit doorgetrokken. Op basis hiervan merken we dat hoe meer woningen gebouwd worden des te meer ruimte er is om mensen van buiten aan te trekken.

Woningbouw

In het tweede scenario worden de bouwambities van Helmond als basis genomen. In overleg met de afdeling Bouwen en Wonen is het nieuwbouwprogramma opgesteld. De woningbouwaantallen voor de jaren 2011 en 2012 zijn afkomstig uit de afspraken met de marktpartijen, gemaakt in het Convenant Prioritering/Fasering Woningbouw 2010 t/m 2012 van de Taskforce Woningbouw. Voor de daaropvolgende jaren, tot en met 2019 is in de Taskforce afgesproken om 500 woningen per jaar te

programmeren. Daarbij is er voor gekozen voor de volgende verdeling: 150 woningen op uitleglocaties, 150 op herstructureringslocaties, 150 transformatielocaties en 50 op de overige locaties. Voor de periode vanaf 2020 is een productie verondersteld van 250 woningen per jaar.

Bezetting nieuwbouwwoningen

Naast het woningbouwprogramma op zichzelf is een wezenlijk onderdeel van de prognose om te kijken hoe en wanneer deze woningen bewoond gaan worden. Hiervoor worden een aantal zaken samengebracht. Zo wordt er allereerst gekeken om wat voor soort woningen het gaat, een- of meergezinswoningen. Eengezinswoningen trekken namelijk andere typen huishoudens dan appartementen. Wat voor type huishoudens de nieuwbouwwoningen zullen trekken wordt bepaald aan de hand van zogenaamde leeftijdsprofielen. Deze leeftijdsprofielen worden bepaald op basis van bezetting van nieuwbouwwoningen (uitgesplitst naar een- en meergezins) in het verleden. Daarbij wordt ook nog eens aangenomen dat een nieuwbouwwijk als Brandevoort wat betreft eerste bewoning van nieuwbouwwoningen afwijkt van bestaande wijken. Daarnaast is rekening gehouden met een inschatting van de verder toenemende huishoudensverduunning waardoor er steeds meer woningen nodig zijn om eenzelfde aantal inwoners huisvesting te bieden.

2.4 Scenario's

Tot voor een aantal jaren terug gold dat er voor de nieuwbouw die in Helmond aangeboden werd ook voldoende belangstelling was. Echter, de omstandigheden zijn al enkele jaren omgeslagen. De economische crisis die in de tweede helft van 2008 ontstaan is, heeft in heel Nederland zeer grote invloed op de belangstelling voor nieuwbouw gehad - zeker in de koopsector. De afgelopen jaren is het aantal gerealiseerde woningen beduidend lager geweest dan oorspronkelijk de planning was. Aangezien ook meer structurele factoren, zoals een dalende bevolkingsgroei in de regio en ander regionaal woningbouwbeleid een rol lijken te spelen is ook voor de komende jaren de woningbouwplanning ten opzichte van 2009 naar beneden aangepast.

De scenario's zien er als volgt uit:

scenario 1: In het eerste scenario wordt gekeken naar de autonome groei van Helmond. Oftewel, hoe zal de zittende bevolking zich gaan ontwikkelen? Daarvoor stellen we het migratiesaldo voor alle jaren op 0. Dit betekent dat er evenveel mensen uit Helmond weg gaan als dat er binnenkomen. Op basis van de bevolkingsaantallen die hieruit voortkomen, kunnen we kijken hoeveel woningbouw er minimaal nodig is om tot 2030 de vraag vanuit de eigen bevolking (starters en als gevolg van de verdere huishoudensverduunning) op te vangen.

scenario 2: In het tweede scenario gaan we uit van het nieuwbouwprogramma tot 2030 dat is opgesteld door de afdeling Bouwen en Wonen. De woningbouwaantallen voor de jaren 2011 en 2012 zijn afkomstig uit de afspraken met de marktpartijen, gemaakt in het Convenant Prioritering/Fasering Woningbouw 2010 t/m 2012 van de Taskforce Woningbouw. Voor de daaropvolgende jaren, tot en met 2019 is in de Taskforce afgesproken om 500 woningen per jaar te programmeren. Voor de periode vanaf 2020 is een productie verondersteld van 250 woningen per jaar. In totaal staan er tot 2027 ca. 5.500 woningen gepland verspreid over de verschillende wijken. Omdat in dit scenario de verwachtingen ten aanzien van de woningbouw zelf medebepalend zijn voor hoe de bevolking zich ontwikkelt, kan dit scenario niet gebruikt worden voor de raming van de kwantitatieve woningbehoefte.

3 Prognoseresultaten

In dit hoofdstuk wordt aan de hand van een tweetal scenario's een verwachting geschetst voor de bevolkingsontwikkeling in de toekomst. Het eerste scenario kijkt naar de autonome groei van de bevolking, dus hoe ontwikkelt de zittende bevolking zich? De tweede gaat uit van de huidige woningbouwprogrammering zoals opgesteld door de afdeling Bouwen en Wonen en verschillende marktpartijen.

3.1 Scenario 1: Autonome bevolkingsontwikkeling

Het eerste scenario gaat uit van migratiestromen die in evenwicht zijn. Dit houdt in dat er net zoveel mensen Helmond verlaten als dat er Helmond binnenkomen. Met deze doorberekening willen we laten zien hoe de ontwikkeling van de eigen bevolking is. Bevolkingsaantallen kunnen dan dus alleen veranderen door natuurlijke aanwas of krimp. Op basis van deze resultaten kunnen we aan de hand van het tweede scenario aangeven hoeveel mensen je van buiten zou moeten aantrekken om de ambitie wat betreft de woningbouw te kunnen realiseren.

Als we uitgaan van een situatie waarbij de in- en uitstroom van mensen in balans is, zal het aantal inwoners tot 2030 nog met circa 3.800 personen toenemen. Dit is dan in z'n geheel toe te schrijven aan de natuurlijke aanwas. Het geboortesaldo zal met de tijd wel kleiner worden vanwege een stijgend aantal sterfgevallen door een ouder wordende bevolking. Het aantal geboorten zal volgens dit scenario tot 2030 nog op een vrij stabiel niveau blijven. Het stabiele aantal geboortes en het grotere aantal sterfgevallen leidt er uiteindelijk toe dat de jaarlijkse groei van het aantal inwoners geleidelijk zal afnemen.

Wat betreft de leeftijdsopbouw zien we dat Helmond langzaam vergrijsst. Vooral de ouderen zullen in aantal toenemen. De groep van 65 jaar en ouder zal naar verwachting met circa 6.300 mensen toenemen. Het aantal jongeren, vooral in de leeftijd van de basisschool, zal gaan teruglopen.

Als we kijken naar het aantal huishoudens zien we dat Helmond volgens dit scenario nog met circa 4.900 huishoudens zal gaan groeien. Dit komt vooral door de toename van het aantal oudere alleenstaanden en de verdere individualisering.

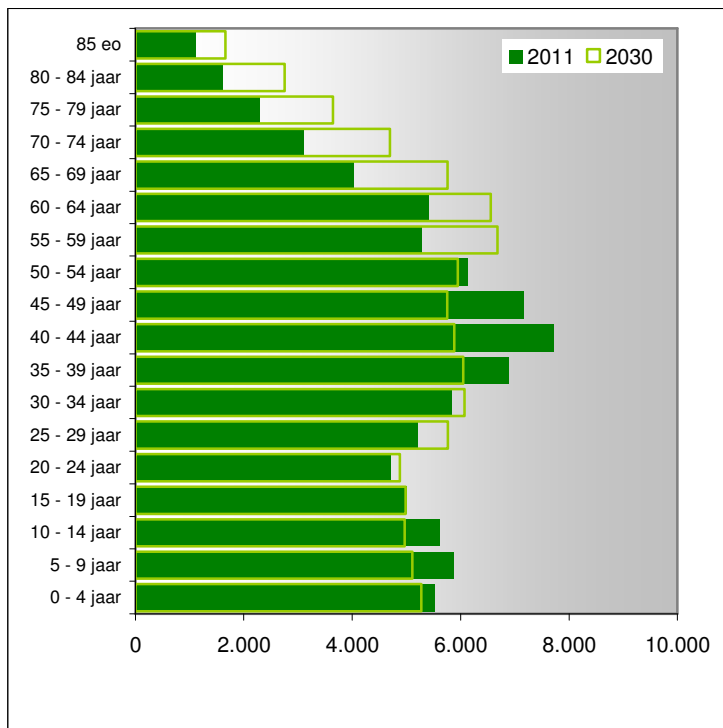
Tabel 1 **Kerncijfers bevolkingsprognose – migratie in evenwicht**

	2011	2015	2020	2025	2030	Vershil 2011-2030
Bevolking totaal (1 jan.)	88.575	89.800	91.000	91.900	92.400	3.800
Geboortesaldo per jaar	356	260	200	130	60	
Migratiesaldo per jaar	0	0	0	0	0	
Woningvoorraad (1 jan.)	37.958	39.000	40.400	41.600	42.700	
Doelgroepen:						
0 t/m 3 jaar	4.421	4.090	4.050	4.120	4.230	-190
4 t/m 11 jaar	9.407	8.940	8.330	8.070	8.150	-1.260
12 t/m 17 jaar	6.341	6.860	6.740	6.300	5.990	-350
15 t/m 64 jaar	59.376	59.350	60.050	59.780	58.540	-840
65 jaar en ouder	12.171	13.940	15.370	16.830	18.510	6.340
Huishoudens* (1 jan.):						
Paar zonder kinderen	11.168	11.430	11.860	12.240	12.380	1.210
Paar met kind(eren)	11.667	11.460	11.090	10.740	10.510	-1.160
Eenoudergezin	2.779	3.040	3.240	3.380	3.470	690
Alleenstaande	12.516	13.490	14.690	15.800	16.670	4.150
Overig huishouden	166	170	170	180	180	10
Totaal	38.296	39.580	41.050	42.330	43.210	4.910

* Dit betreft alleen de particuliere huishoudens. Institutionele huishoudens, zoals mensen in verpleeghuizen, psychiatrische inrichtingen en gezinsvervangende tehuizen, worden buiten beschouwing gelaten.

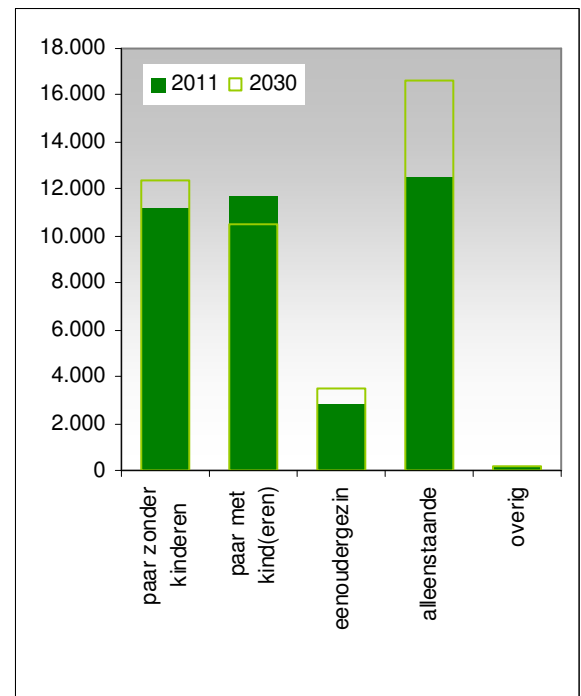
Op basis van de ontwikkelingen in de bevolkingssamenstelling is het ook de verwachting dat de daling van de gemiddelde woningbezetting nog iets verder zal gaan teruglopen omdat ouderen vaker met z'n tweeën of alleen wonen. Op basis van de aantallen inwoners, rekening houdend met huishoudensverdunding moeten naar verwachting tot 2030 circa 4.700 woningen aan de voorraad worden toegevoegd om de groei van de (zittende) bevolking op te kunnen vangen.

Figuur 6 **Opbouw bevolking 2011 en 2030**

Bron: Bevolkingsprognose 2011-2030 Gemeente Helmond

Figuur 7 **Huishoudens 2011 en 2030**

Bron: Huishoudensprognose 2011-2030 Gemeente Helmond

Samengevat: op basis van scenario 1 kan gesteld worden dat het aantal inwoners door de autonome bevolkingsgroei met zo'n 3.800 zal toenemen en in 2030 uitkomt op 92.400. De samenstelling van de bevolking gaat langzaam veranderen. Er komen meer ouderen en wat minder jongeren. Om deze mensen te kunnen huisvesten moet de woningvoorraad met circa 4.700 woningen worden uitgebreid (exclusief woningen voor ouderen die zorg en verpleging nodig hebben).

3.2 Scenario 2: Huidig woningbouwprogramma

Voor dit scenario gaan we uit van het huidige woningbouwprogramma zoals dat is opgesteld door de gemeente (afdeling Bouwen en Wonen) in samenspraak met verschillende marktpartijen, corporaties en makelaars.

Wanneer we als basis het huidige woningbouwprogramma nemen zal Helmond in 2030 naar verwachting 96.700 inwoners hebben. Op basis van scenario 1 wordt dan ook duidelijk dat naast de autonome ontwikkeling, zo'n 4.300 inwoners van buiten aangetrokken moeten worden. Dit betekent dat er zich gemiddeld per jaar in Helmond ca. 225 mensen meer moeten vestigen dan er vertrekken. Dit zijn aantallen die in de afgelopen 7 jaar alleen in 2007 en 2008 werden gehaald.

Het geboortesaldo blijft in dit scenario positiever dan in scenario 1, mede doordat vestigers relatief vaak in de leeftijdsfase zijn waarin zij een gezin stichten of net gesticht hebben. Naar 2030 toe neemt het migratiesaldo wel af, doordat er in de beginperiode meer woningen gebouwd worden dan in de fase daarna.

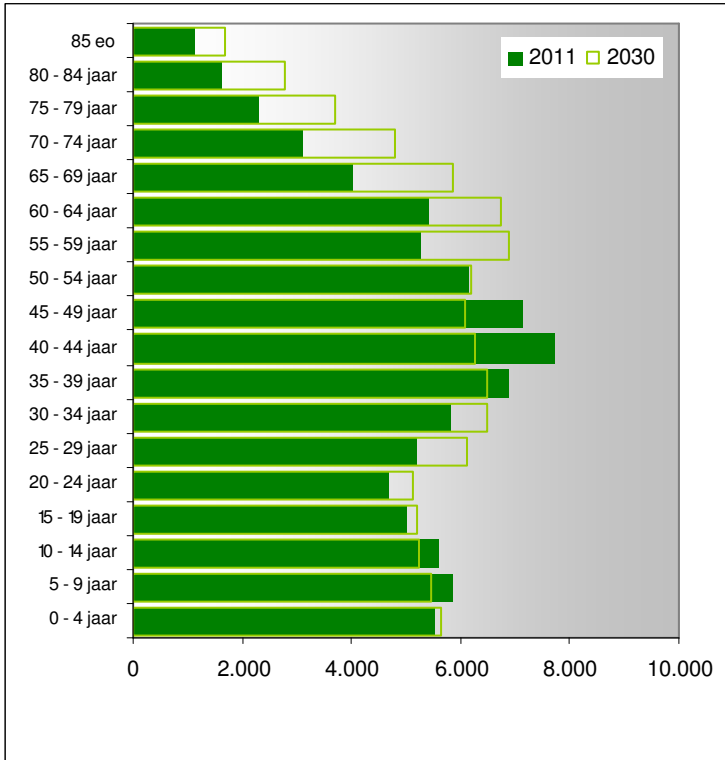
Tabel 2 **Kerncijfers bevolkingsprognose – huidige woningbouwprogrammering**

	2011	2015	2020	2025	2030	Vershil 2011-2030
Bevolking totaal (1 jan.)	88.575	91.000	93.600	95.400	96.700	8.100
Geboortesaldo	359	290	250	190	120	
Migratiesaldo	198	260	150	120	110	
Woningvoorraad (1 jan.)	37.958	39.802	42.194	43.244	43.644	
Doelgroepen:						
0 t/m 3 jaar	4.421	4.160	4.240	4.390	4.520	100
4 t/m 11 jaar	9.407	9.030	8.570	8.480	8.680	-730
12 t/m 17 jaar	6.341	6.920	6.870	6.510	6.280	-60
15 t/m 64 jaar	59.376	60.200	61.990	62.260	61.580	2.200
65 jaar en ouder	12.171	13.990	15.500	17.080	18.840	6.670
Huishoudens* (1 jan.):						
Paar zonder kinderen	11.168	11.530	12.100	12.560	12.790	1.620
Paar met kind(eren)	11.667	11.600	11.460	11.230	11.110	-560
Eenoudergezin	2.779	3.070	3.340	3.510	3.650	870
Alleenstaande	12.516	13.640	15.060	16.310	17.310	4.790
Overig huishouden	166	170	180	190	180	10
Totaal	38.296	40.020	42.130	43.800	45.040	6.740

Net zoals we bij de autonome ontwikkeling zien, zal bij dit bouwscenario de vergrijzing in Helmond zich in de komende jaren voortzetten. In 2030 zal volgens deze benadering het aantal 65-plussers naar verwachting met circa 6.700 mensen zijn toegenomen ten opzichte van het uitgangsjaar 2011. Op zich is dit niet zo veel hoger dan bij de autonome groei. Dit is te verklaren doordat het vaak de mensen in de jongere leeftijdsklassen (20-40 jaar) zijn die instromen en niet de ouderen. Vrijwel alle leeftijdsgroepen zullen tot 2030 in meer of mindere mate in aantal toenemen. Uitzondering hierop vormen de 35-49 jarigen. Deze groepen zullen in aantal kleiner worden. Ook de groep kinderen van 5 t/m 14 jaar zal afnemen.

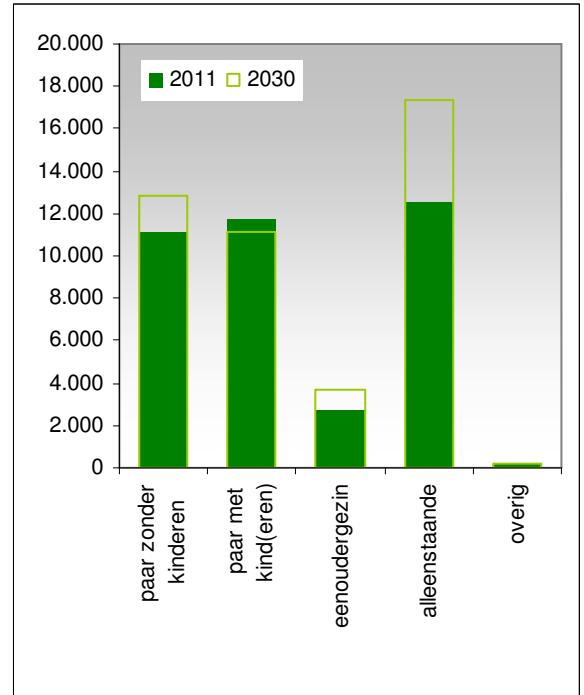
Op huishoudensniveau zien we dat volgens dit toekomstscenario het aantal huishoudens met circa 6.700 zal toenemen. Daarbij lijkt de bevolkings/huishoudensontwikkeling wat sneller te gaan dan het aantal woningen in het gebruikte woningbouwprogramma. Dat betreft dan met name de laatste periode 2025-2030, waarbij relatief weinig woningen zijn gepland. Daarnaast speelt de vraag hoe het in aantal toenemende groep ouderen die deels ook zorg behoeft opgevangen zal worden. De trends langer thuis wonen en extramuralisering van de zorg spelen daarbij een rol.

Figuur 8 Opbouw bevolking 2011 en 2030

Bron: Bevolkingsprognose 2011-2030 Gemeente Helmond

Figuur 9 Huishoudens 2011 en 2030

Bron: Huishoudensprognose 2011-2030 Gemeente Helmond

Samengevat: op basis van scenario 2, waarin de komende twee decennia ca. 5.700 woningen gebouwd zullen worden, kan gesteld worden dat het aantal inwoners door natuurlijke groei en migratie met ca. 8.100 zal toenemen en in 2030 uitkomt op 96.700. Dit betekent dat er zo'n 4.300 inwoners door migratie (en de kinderen die deze migranten krijgen) bij moeten komen.

4 De scenario's naast elkaar gezet

Om een beeld te krijgen van hoe de Helmondse bevolking zich in de komende jaren mogelijk zal gaan ontwikkelen zijn er in het vorige hoofdstuk twee scenario's gepresenteerd.

Op basis van het eerste scenario kan de autonome bevolkingsontwikkeling tot 2030 in beeld gebracht worden. Vervolgens is in scenario 2 het vigerende beleid vertaald in een woningbouwprogramma en is gekeken hoe de bevolking zich dan, als deze woningen worden gerealiseerd, zal ontwikkelen. Door een vergelijking te maken tussen het eerste en het tweede scenario kan bepaald worden hoeveel mensen/huishoudens van buiten de stad gehaald moeten worden om de bouwambities van Helmond waar te maken.

Om de autonome groei op te vangen (+3.800 inwoners) moeten er tot 2030 naar schatting 4.700 woningen worden gerealiseerd. Naast dat deze woningen bedoeld zijn om de bevolkingsgroei op te vangen moet er ook rekening gehouden worden met verdere gezinsverduunning. Dit betekent dat als er gegeven het vigerend beleid wordt gebouwd, naast de autonome ontwikkeling, zo'n 4.300 inwoners door migratie bij zouden moeten komen (inclusief de kinderen die mensen die zich in Helmond vestigen, krijgen). Dit betekent een positief migratiesaldo van zo'n ca. 225 per jaar. Om een dergelijke migratie te realiseren zal de stad/regio ook op andere gebieden, zoals bijvoorbeeld de werkgelegenheid, moeten groeien. In het verleden heeft Helmond met name inwoners uit de regio Zuidoost-Brabant aangetrokken en niet zo zeer van daar buiten. Het grote verschil met enkele jaren geleden is dat de meeste gemeenten in de regio nu meer ruimte hebben om te bouwen.

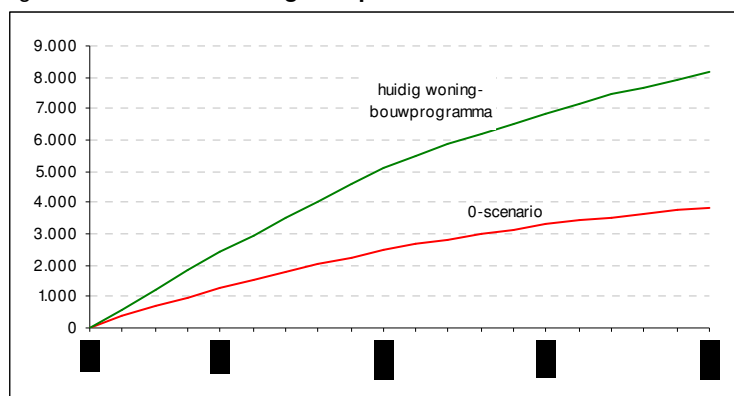
Tabel 4 **Vergelijking scenario's**

	Inwoners					verschil 2011-2030	groei door migratie*	Woningen netto toevoeging
	2011	2015	2020	2025	2030			
Scenario 1: autonome groei	88.575	89.800	91.000	91.900	92.400	3.800	0	4.700**
Scenario 2: huidig woningbouwprogramma	88.575	91.000	93.600	95.400	96.700	8.100	4.300	5.700

* Naast dat er meer mensen zich in Helmond vestigen omvat dit ook de aantallen kinderen die de mensen krijgen die zich vestigen

** Dit betreft de verwachte benodigde toevoeging.

Figuur 12 **Groei bevolking ten opzichte van 2011**

Voor beide scenario's geldt dat de vergrijzing in Helmond sterk zal doorzetten. Het aantal ouderen zal sowieso explosief toenemen. De middengroep en daarmee ook het aantal kinderen hangt sterker samen met de migratie. Dit is namelijk de groep die het vaakst tussen gemeenten migreert. Maar gezegd moet worden dat de jongere leeftijdsgroep ook bij een positief migratiesaldo (gerealiseerd met het geplande woningbouwprogramma) niet verder zal stijgen.

In alle twee de scenario's zal de groep alleenstaanden sterk groeien, evenals de samenwonenden zonder kinderen. De gezinnen met kinderen lopen in aantal terug.

Daarnaast zien we op basis van scenario 1 dat er sowieso woningen gebouwd zullen moeten worden om de verdergaande huishoudensverduunning op te vangen. Dit geldt dus, zelfs als er jaarlijks evenveel mensen Helmond binnenkomen als dat er de stad verlaten.

Tabel 5 **Verschil resultaten scenario's ten opzichte van 2030**

		scenario 1	scenario 2
		0-migratiesaldo	woningbouwprogramma
Leeftijd	0 t/m 14 jaar	-1.680	-700
	15 t/m 29 jaar	690	1.510
	30 t/m 44 jaar	-2.450	-1.210
	45 t/m 59 jaar	-210	570
	60 t/m 74 jaar	4.460	4.850
	75 jaar e.o.	3.020	3.140
Doelgroepen	0 t/m 3 jaar	-200	90
	4 t/m 11 jaar	-1.260	-720
	12 t/m 17 jaar	-350	-70
	15 t/m 64 jaar	-830	2.200
	65 jaar e.o.	6.340	6.670
Huishoudens	Paar zonder kinderen	1.210	1.620
	Paar met kinderen	-1.160	-560
	Eenoudergezin	700	870
	Alleenstaande	4.150	4.800
	Overig	10	20

5 Vergelijking met prognose uit 2009

In 2009 is de vorige bevolkingsprognose door de afdeling Onderzoek en Statistiek opgesteld en gepubliceerd. In dit hoofdstuk maken we een vergelijking tussen de resultaten van toen en nu. Dit zal alleen gedaan worden voor het tweede scenario. Voor wat betreft het eerste scenario zijn de verschillen namelijk minimaal. De vergelijking kan alleen gemaakt worden tot 2025.

Als we de prognoses van 2009 en 2011 langs elkaar zetten zien we dat volgens de meest recente prognose het inwonertal minder hard zal groeien. De belangrijkste verklaring hiervoor is dat in 2009 uitgegaan is van een ambitieuzer woningbouwprogramma. In de prognose van 2009 is uitgegaan van een woningaantal van 6.490 binnen 16 jaar. In de huidige prognose zijn de verwachte woningbouwaantallen naar beneden bijgesteld. Hierdoor is de verwachte migratie ook lager komen te liggen wat uiteindelijk leidt tot minder aantal inwoners op termijn.

Tabel 5 **Vergelijking prognoseresultaten scenario 2: woningbouwprogramma uit 2009 en 2011**

	Inwoners						
	2009	2010	2011	2015	2020	2025	2030
Prognose 2009	87.752	88.200	89.100	94.200	97.000	98.100	
Prognose 2011	87.752	88.285	88.575	91.000	93.600	95.400	96.700

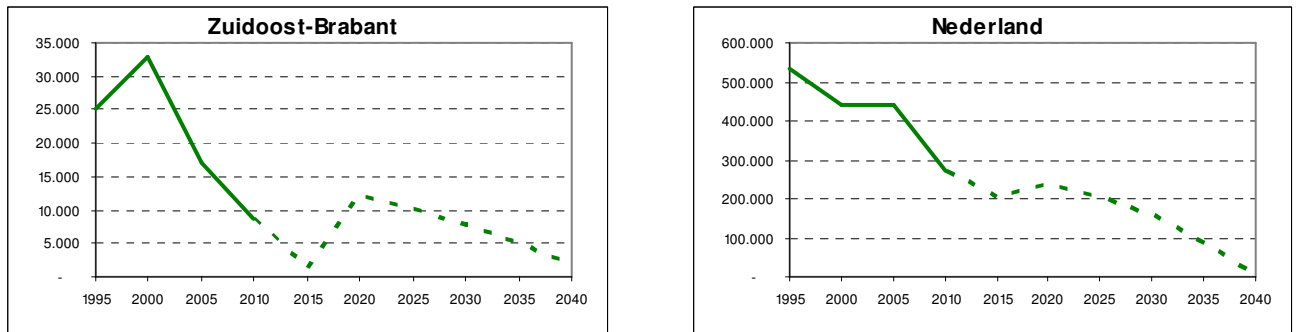
6 Regionale en landelijke ontwikkelingen

Tot slot kijken we nog naar enkele landelijke en regionale ontwikkelingen om de vraag te kunnen beantwoorden of het Helmondse beeld hier sterk vanaf wijkt.

6.1 Bevolkingsontwikkelingen

In zowel Nederland als Zuidoost-Brabant neemt de bevolkingsgroei in de afgelopen jaren af. Deze trend zet zich ook in de komende jaren door.

Figuur 13 Saldo bevolkingsgroei Nederland en Zuidoost-Brabant 1990 en 2040

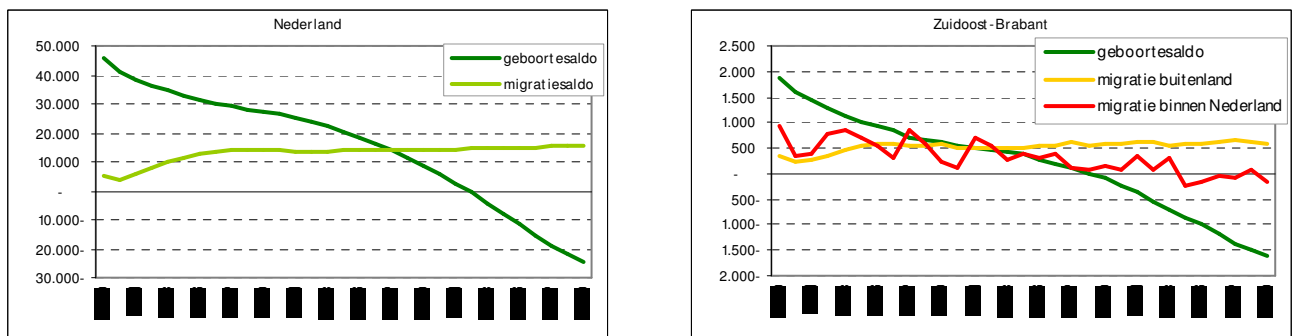

Bron: CBS-Statline

Bron: CBS-Statline

Ook in Nederland en Zuidoost-Brabant neemt de groei door een positief geboortesaldo af. Na 2030 slaat dit in Nederland om naar een negatief geboortesaldo, in Zuidoost-Brabant lijkt dit al iets eerder te gebeuren. Men verwacht dat het buitenlandse migratiesaldo in Nederland wat zal groeien, in Zuidoost-Brabant is deze trend wat minder zichtbaar. De verwachting is dat de regio een redelijk stabiel, net positief, binnenlands migratiesaldo kent.

Figuur 14 Saldo bevolkingsgroei Nederland en Zuidoost-Brabant 1990 en 2040

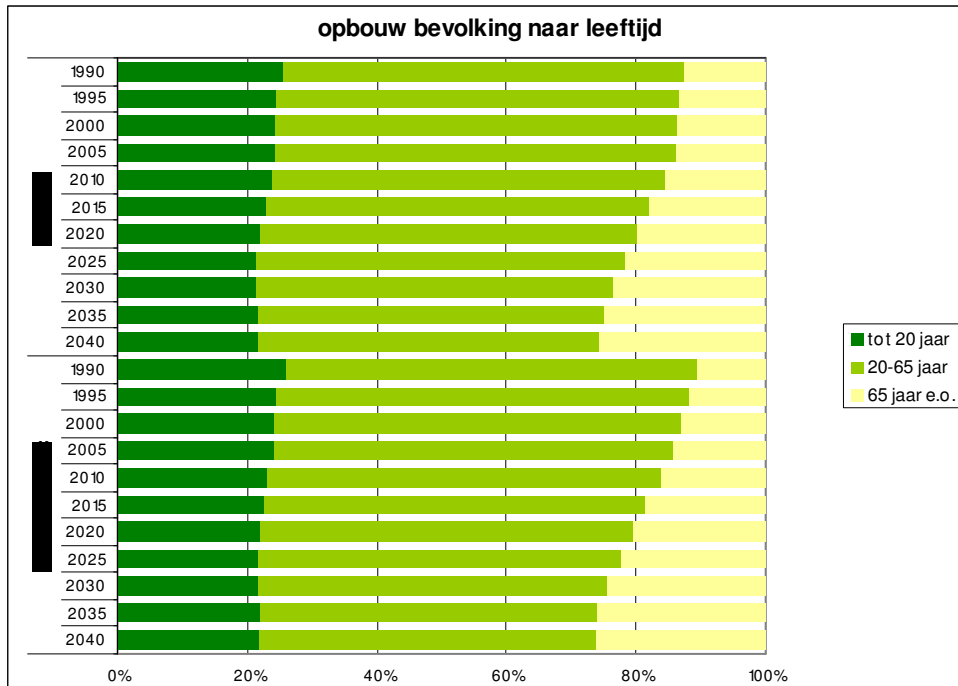

Bron: CBS-Statline

Bron: CBS-Statline

De opbouw van de bevolking als naar leeftijd wordt gekeken verschuift langzaam. Er komt een groter aandeel en aantal ouderen. Een proces dat tot 2040 en mogelijk daarna doorgaat. Dit is het effect van de babyboomgeneratie waarvan nu de eerste 65 jaar worden. Het aandeel jongeren loopt tot 2020 nog wat verder terug, daarna stabiliseert dit zich. Vooral de middengroep, dit is ook het arbeidspotentieel, loopt in de komende jaren terug.

Figuur 15 Ontgroening en vergrijzing Nederland en Zuidoost-Brabant 1990 en 2040 (bevolking)

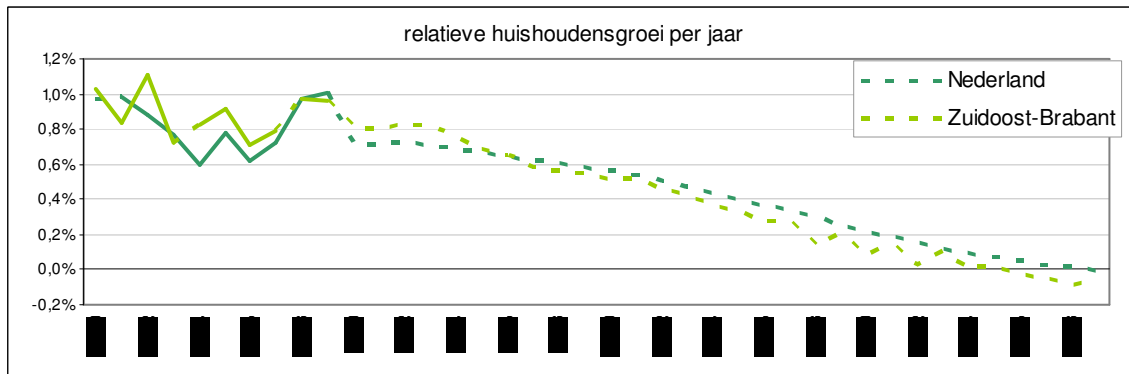

Bron: CBS-Statline

6.2 Ontwikkelingen (samenstelling) huishoudens

Landelijk en ook regionaal blijft het aantal huishoudens nog wat langer sneller groeien dan het aantal inwoners. Verdere individualiseren, met name als gevolg van de vergrijzing, ligt hieraan ten grondslag. Maar de snelheid waarmee het aantal huishoudens in Nederland en de regio groeit, neemt wel duidelijk af.

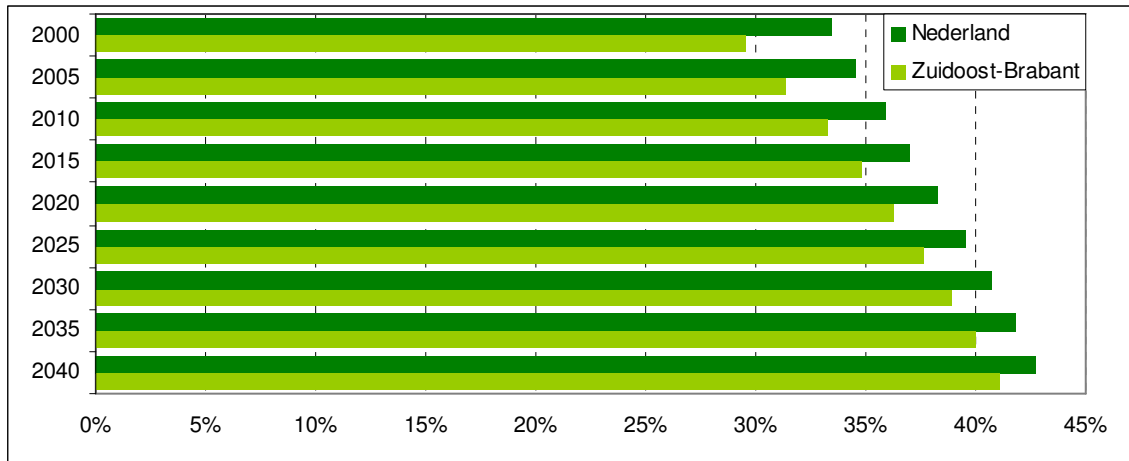
Figuur 16 Ontgroening en vergrijzing Nederland en Zuidoost-Brabant 1990 en 2040 (bevolking)

Bron: CBS-Statline

Samen met de wijzigingen in de bevolkingssamenstelling wijzigt ook de opbouw van de huishoudens. Het aandeel eenpersoonshuishoudens nam de laatste jaren al toe en dit zal zich verder doorzetten.

Figuur 17 Aandeel eenpersoonshuishoudens

Bron: CBS-Statline

6.3 Ontwikkelingen Helmond, regionaal en landelijk

Al met al kan geconcludeerd worden dat de (verwachte) ontwikkelingen in Helmond niet sterk af wijken van het regionale en landelijke beeld. De vergrijzing en in mindere mate ontgroening van de bevolking is een landelijk en regionaal verschijnsel. Dat geldt ook voor de verwachte afname van de bevolkingsgroei, waarbij er op een gegeven moment sprake zal zijn van een daling. Het moment van dalen zet zich in verschillende regio's en gemeenten op wat andere momenten in. Het aantal huishoudens nog wat sneller door dan het aantal inwoners maar ook hier zal de groei de komende jaren afnemen. Samen met de wijzigende bevolkingssamenstelling, wijzigt de huishoudensamenstelling ook.

Bijlagen

Bijlage 1: Loop van de bevolking 1988-2011

Tabel a **Loop van de bevolking en woningvoorraad 1988-2011**

	netto woningtoename	geboortesaldo	migratiesaldo
1988	1.094	435	1.049
1989	572	413	955
1990	-70	488	1.320
1991	372	451	209
1992	362	406	592
1993	441	450	344
1994	874	451	612
1995	653	467	906
1996	465	383	541
1997	1.198	478	1.140
1998	667	495	1.360
1999	301	648	81
2000	396	608	208
2001	792	540	1.355
2002	456	636	804
2003	345	637	335
2004	85	573	152
2005	250	504	-625
2006	639	514	-137
2007	557	504	225
2008	347	492	481
2009	182	465	51
2010	117	414	-142

Bijlage 2: wijkprognose

Naast de stadsprognose zijn er ook voorspellingen gedaan over het aantal inwoners voor de verschillende wijken. Scenario 2 (woningbouwprogrammering) weerspiegelt de bouwambities van de gemeente Helmond. Voor het reserveren van ruimtelijke ontwikkelingen wordt uitgegaan van dit scenario en vormt daarmee de basis voor de wijkprognose.

Binnenstad					
	2011	2015	2020	2025	2030
0-4	775	790	820	830	860
5-9	657	660	650	640	670
10-14	601	690	650	600	600
15-19	653	750	870	780	730
20-24	935	1.000	1.150	1.160	1.090
25-29	1.187	1.330	1.500	1.510	1.530
30-34	1.074	1.180	1.300	1.350	1.410
35-39	982	990	1.070	1.090	1.160
40-44	940	1.010	950	930	950
45-49	929	1.000	1.050	890	840
50-54	833	970	1.120	1.070	890
55-59	744	850	1.040	1.100	1.040
60-64	780	750	920	1.000	1.050
65-69	629	790	800	860	940
70-74	582	640	860	790	840
75-79	461	510	610	740	680
80-84	408	390	440	480	570
85 e.o.	349	340	350	360	270
Totaal	13.519	14.630	16.130	16.160	16.140

Helmond-Oost					
	2011	2015	2020	2025	2030
0-4	394	390	380	390	420
5-9	382	370	350	350	360
10-14	399	390	360	340	340
15-19	397	430	420	390	370
20-24	567	540	550	560	550
25-29	591	600	580	620	640
30-34	510	510	500	510	560
35-39	526	460	450	450	470
40-44	540	540	420	400	410
45-49	566	550	530	430	410
50-54	516	560	550	540	450
55-59	441	470	540	560	550
60-64	452	420	440	520	540
65-69	446	460	420	450	520
70-74	385	400	440	420	450
75-79	335	310	320	370	360
80-84	218	200	190	200	240
85 e.o.	92	130	130	130	100
Totaal	7.757	7.710	7.570	7.620	7.740

Helmond-Noord						
	2011	2015	2020	2025	2030	
0-4	670	650	620	640	690	
5-9	748	720	670	650	680	
10-14	730	770	720	670	670	
15-19	655	700	740	700	660	
20-24	562	580	610	640	620	
25-29	599	630	610	660	700	
30-34	708	640	640	660	720	
35-39	889	780	710	720	760	
40-44	945	930	780	710	730	
45-49	807	890	860	720	670	
50-54	684	780	850	830	700	
55-59	680	710	780	850	830	
60-64	906	760	750	840	910	
65-69	771	890	750	780	860	
70-74	591	670	780	720	740	
75-79	377	480	530	640	590	
80-84	260	270	320	360	440	
85 e.o.	188	200	210	250	200	
Totaal	11.770	12.060	11.930	12.040	12.160	

't Hout						
	2011	2015	2020	2025	2030	
0-4	587	570	540	570	600	
5-9	680	630	560	560	580	
10-14	709	730	630	590	590	
15-19	676	700	700	650	620	
20-24	564	570	560	580	560	
25-29	531	580	550	580	610	
30-34	637	620	600	620	660	
35-39	752	700	620	630	660	
40-44	923	850	700	660	670	
45-49	963	950	850	740	700	
50-54	850	920	920	870	770	
55-59	765	820	870	910	880	
60-64	755	710	750	830	870	
65-69	482	640	610	660	740	
70-74	388	410	550	540	590	
75-79	307	330	350	470	460	
80-84	214	230	250	280	360	
85 e.o.	137	170	190	210	160	
Totaal	10.920	11.120	10.780	10.940	11.070	

Brouwhuis						
	2011	2015	2020	2025	2030	
0-4	625	570	550	560	590	
5-9	632	590	510	500	520	
10-14	667	620	550	500	500	
15-19	633	620	580	540	510	
20-24	533	590	590	570	550	
25-29	572	610	640	650	670	
30-34	630	620	600	640	680	
35-39	758	620	590	580	620	
40-44	931	790	600	570	580	
45-49	887	900	770	640	610	
50-54	691	790	820	750	640	
55-59	474	590	680	720	670	
60-64	422	400	510	590	630	
65-69	277	380	370	450	510	
70-74	200	240	350	340	400	
75-79	186	180	220	300	300	
80-84	119	150	160	190	250	
85 e.o.	110	110	130	140	110	
Totaal	9.347	9.360	9.210	9.210	9.330	

Helmond-West						
	2011	2015	2020	2025	2030	
0-4	296	280	270	260	250	
5-9	268	250	230	220	220	
10-14	221	240	220	200	180	
15-19	225	220	240	210	190	
20-24	309	270	260	260	240	
25-29	378	380	360	350	340	
30-34	373	330	340	320	310	
35-39	325	310	260	270	250	
40-44	335	320	280	240	230	
45-49	357	330	320	270	230	
50-54	319	360	330	310	260	
55-59	319	300	340	330	310	
60-64	311	300	280	310	310	
65-69	213	250	240	230	250	
70-74	135	150	200	190	190	
75-79	90	100	110	150	140	
80-84	74	60	60	70	100	
85 e.o.	50	50	50	40	30	
Totaal	4.598	4.500	4.360	4.230	4.050	

Warande						
	2011	2015	2020	2025	2030	
0-4	111	140	180	180	170	
5-9	133	170	200	200	190	
10-14	153	170	200	200	200	
15-19	149	170	190	200	190	
20-24	66	90	120	110	110	
25-29	54	90	120	120	100	
30-34	92	140	180	170	160	
35-39	125	150	190	190	180	
40-44	139	190	210	210	200	
45-49	207	210	240	230	220	
50-54	166	220	250	250	230	
55-59	170	180	250	260	270	
60-64	204	210	250	280	300	
65-69	212	230	250	270	310	
70-74	153	200	240	250	270	
75-79	142	150	210	240	250	
80-84	107	120	140	170	200	
85 e.o.	69	90	100	110	100	
Totaal	2.452	2.880	3.540	3.650	3.640	

Stiphout						
	2011	2015	2020	2025	2030	
0-4	214	200	180	190	220	
5-9	289	260	230	240	260	
10-14	376	340	300	290	300	
15-19	345	350	330	310	310	
20-24	209	210	200	200	200	
25-29	132	130	130	130	150	
30-34	160	160	140	160	190	
35-39	256	210	190	190	220	
40-44	370	320	260	240	260	
45-49	434	410	360	310	310	
50-54	438	440	430	410	380	
55-59	460	460	460	480	480	
60-64	569	480	480	510	540	
65-69	386	500	440	460	500	
70-74	286	340	430	400	430	
75-79	206	240	280	350	340	
80-84	128	140	170	200	250	
85 e.o.	76	90	100	120	110	
Totaal	5.334	5.290	5.110	5.190	5.410	

Rijpelberg						
	2011	2015	2020	2025	2030	
0-4	535	510	490	480	510	
5-9	530	470	450	440	450	
10-14	524	520	450	430	430	
15-19	459	460	470	420	410	
20-24	567	480	470	490	480	
25-29	701	640	570	600	630	
30-34	636	650	610	590	630	
35-39	653	580	570	560	570	
40-44	714	650	530	530	530	
45-49	731	670	630	540	530	
50-54	805	710	670	650	580	
55-59	615	690	650	660	650	
60-64	423	480	540	550	560	
65-69	236	340	370	430	450	
70-74	145	180	270	300	350	
75-79	91	110	130	210	230	
80-84	33	50	60	90	140	
85 e.o.	31	30	40	50	50	
Totaal	8.429	8.190	7.970	8.000	8.160	

Dierdonk						
	2011	2015	2020	2025	2030	
0-4	307	240	220	240	260	
5-9	529	360	300	290	310	
10-14	587	560	410	380	380	
15-19	398	470	470	390	370	
20-24	147	200	240	250	210	
25-29	134	110	140	170	180	
30-34	216	170	160	180	210	
35-39	398	290	250	240	270	
40-44	734	530	390	360	370	
45-49	619	680	530	440	430	
50-54	399	500	550	470	400	
55-59	290	320	400	450	400	
60-64	239	250	260	330	360	
65-69	147	200	200	220	270	
70-74	85	110	150	160	180	
75-79	37	50	80	120	120	
80-84	11	30	30	50	80	
85 e.o.	7	10	10	20	30	
Totaal	5.284	5.060	4.810	4.740	4.830	

Brandevoort						
	2011	2015	2020	2025	2030	
0-4	1.004	880	1.030	1.110	1.060	
5-9	1.004	1.100	1.110	1.200	1.190	
10-14	620	870	1.030	1.030	1.040	
15-19	385	530	780	860	820	
20-24	191	260	390	500	520	
25-29	275	380	510	570	550	
30-34	759	710	960	1.020	950	
35-39	1.168	1.080	1.200	1.340	1.300	
40-44	1.062	1.250	1.230	1.290	1.320	
45-49	618	900	1.130	1.090	1.080	
50-54	394	560	820	960	870	
55-59	282	360	540	730	780	
60-64	320	280	370	520	640	
65-69	195	300	300	380	500	
70-74	136	170	280	280	350	
75-79	64	90	130	240	230	
80-84	35	50	60	90	170	
85 e.o.	12	20	40	40	50	
Totaal	8.524	9.780	11.890	13.250	13.420	

Industriegebied Zuid					
	2011	2015	2020	2025	2030
0-4	8	10	10	20	10
5-9	21	10	20	20	20
10-14	26	20	10	10	10
15-19	19	30	20	20	20
20-24	15	20	20	20	10
25-29	14	20	20	20	20
30-34	11	10	20	20	20
35-39	25	10	20	20	20
40-44	44	30	20	20	30
45-49	20	40	30	20	30
50-54	28	30	30	30	30
55-59	34	20	30	30	30
60-64	25	30	20	20	30
65-69	34	30	30	30	30
70-74	16	20	20	20	20
75-79	9	10	20	20	20
80-84	3	10	10	10	10
85 e.o.	3	0	0	10	10
Totaal	355	350	330	340	340

Wijk onbekend					
	2011	2015	2020	2025	2030
0-4	7				
5-9	6				
10-14	3				
15-19	13				
20-24	40				
25-29	47				
30-34	35				
35-39	34				
40-44	41				
45-49	23				
50-54	19				
55-59	12				
60-64	4				
65-69	1				
70-74	1				
75-79	0				
80-84	0				
85 e.o.	0				
Totaal	286				